

ШИИТА, ИИИИЪ ИИИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 45 ии 46.

СЪМБЪТЪ, 22. НОЕМБРЕ.

1852.

„MINUNELE NATUREI

conversatii asupra deosebitelor obiecte interesante din stiinta naturala, fizic, chemie si astronomie, comisia de Izias Baras. Dr. de medicina si chirurgia din Craiova 1850.

KONVERCACCIA IX.

Despre instinctele animalelor.

Карактеръ на че деосевенте лъкръиле продъсе prin instinctele animalelor din челе продъсе prin интелепчъне ла оамениі, есте къ, челе din-тъи пз сунт резултатъла вр'зней имитациі саѣ експериенциі (каре отъла къинтгъ prin ливъдътъръ), ши сунт зрмате tot-deasna дитр'зи кип неѣинд сьпсала вр'о перфекцие, ниѣ ешиге prin вр'о сокотеалъ де преvedere, саѣ де фолосиндъ. Инстинктъла есте о impletire (лндемпаре) оарвъ, prin каре патра сілеште анимале а лъкра дитр'зи кип хотържт. Лъкръиле оменешті дин-потривъ, епинд prin интелепчъне, сунт резултате д'о жьдекатъ ши д'але дере словодъ де воинда поастръ, дар пз д'о лндемпаре оарвъ. Іатъ зп ексемплъ ал зней лъкръ шоарте сиппле, дар шоарте къръасъ, каре негрешит есте продъсъ prin instinctele че патра а държит анималелор ка зп фел де къльзъ сизъръ а ле петрече prin дрътмъа виедѣ лор: поате съ нomenclatură аичі о фантъ овсерватъ ла пѣи де раде скопѣи prin гъинъ. Ачесте раде тръинд дитрепънъ къ пѣи де гъинъ, п'а възът ниѣ-одатъ лнкъ алтъ пасере ка съ ле самене, ши ниѣ сунт ливъдате де нomenclatură; къ тоате ачестеа, ла чеа дитгъі оказіе гъсінд вр'зп лак, се арънкъ дитржисъла дитржид къ пльчере, пе кънд клошка се ваіетъ пе тарціне, де фрикъ ка съ пз се пръпъдеаскъ. Алте асемеіеа ексемпле сунт лъкръиле алвинелор, а кърора къдѣре пе аратъ о регларитате адмірабилъ; къ тоате ачестеа, неавнд ниѣ-одатъ вр'зп ливъдътор, дп потривъ ка

жанд с'ар фі пъскът архітекторі, се апъкъ де ачесте delicate къдѣре лодатъ дъпъ вантереа лор. Din генерацие дп генерацие зрмеазъ тот ачесте къдѣре фъръ съ ѣіе сьпсѣла вр'о перфекцие, ши пелъсжидъсъ д'а пз лъкра кѣр ла дитрежъръиле дп каре ачесте къдѣрѣ сунт де дрисо пентрѣ фолосеа лор. Prin зрмаре пз пѣтем сокотѣ ачесте лъкрърѣ ка жанд ар фі ешиг дитр'о рефлексе интелепчътоаре, прекъм ла поі оамениі, ни сунт лъкръиле instinctele лор.

Инстинктеле анималелор се осевескъ дъпъ дъдъ ачелор оинде, ши сунт зп обект шоарте интересит де оудіе пентрѣ философѣ, прекъм ши пентрѣ патралитѣ. Ка съ къшоаштем тоате ачесте instinctele деосевите, тревзіа съ пе дитгидем аичі асвпра історіеі тѣтърор анималелор; дар неавнд аичі лок дп ачест звражѣ пентрѣ зп асемеіеа стъдіѣ, де ачесте о съ пе търцінім а помені дитр'жп селе къте-ва пѣшаі дин челе маі пѣдте вредніче де лндемпат. Аша вор авеа лекторіі поитрѣ чел пѣдп о idee асвпра ачелор тіракълоасе фенотипе каре пе аратъ интелепчънеа дивінъ рьсвітоаре prin лъкръиле ачелор креатърѣ але еі, ши дналдъ ініма поастръ зпплъндъне д'зп sentiment religiös кътре Атот-изтернікъла, акърѣі manifestanție есте gloria патреі.

Челе де кънетеніе лъкрърѣ instinctive ле пѣтем дитрѣдѣ дп треі класе, дъпъ че еле атърпъ де пѣстрареа неамълазі, саѣ де пѣстрареа individואзі (persoanel) орѣ де реладіе дитре челе дин зрмъ къ алте animale саѣ де социалитате, —

Сунт instinctele date din маіна патреі анималелор пентрѣ асизрареа взнеі пѣртърѣ а лор, прекъм ши пентрѣ пѣзіреа лор де фелзрїмі де прїчині пръпъдітоаре каре ле диконжоаръ иретгїнденеа. Аичі пѣтем помені маі дитгъі dїspozїtia д'а се хрѣні пѣшаі де деосевите съвсістанде. Чеа

mai mare parte a animalelor аă ачеастъ фiре, ши ла кăтева дiн трăнселe ачест iнстинкт есте атăт де пстернак, дăкăт ле vedem лепăдăнд тот фелъ де хранъ, шăрiнд кiар де фоаме, дака нъ ле дѣм храна лор предестiнатъ де патъръ. Ънеле тѣ- нѣккъ карне, алтеле се хрѣнеск къ вегетале, ши дитре челе дiн зрiнъ свiнт мѣлте каре се дiн нѣ- май къ фоiле саѣ поателе deosebitelor plante, рѣшiнд невъгътоаре де сеамъ ла орi-че алт фел де хранъ. Iаръши vedem къ знеле дiн animale скiптъ prin iнстинкт фелъ храней лор дѣпъ deo- sebiterea desvoltărei трѣнзлѣ дiн deosebite epoce а ле виещей лор.

Ана vedem къ вроаштеле ши вротъ чеii (grosniiles) каре се хрѣнеск къ матерiе вегеталъ (plantivoare) кăнд свiнт дiн pozitiie de tetar (adeкъ ви фел де ларвъ, кăнд ле лiнсееск пiчоареле ши алте desvoltări але оргanelor трѣнзлѣ); ши а- честе animale се фак тѣккътоаре де карне (кар- ниворе) дѣпъ че аă ажънс дiн стареа desvoltărei дитрѣцi а оргanelor трѣнзлѣ. Алте insecte дiн потривъ свiнт тѣккътоаре де карне дiн стареа де ларвъ, ши plantivoare дiн стареа де desvoltărea перфектъ.

Шатреа сенсриlor, май къ сеамъ сенсриlor де vedere, де азъире ши де мiрос, свiнт де овште фоарте desvoltăte ла animalele карниворе, фiind къ ачесте animale трѣеск дитр'о неконтенiтъ врѣж- тѣшиe къ алте фiинце виi не каре еле тревзе съ ле вiрѣаскъ ка съ се хрѣнеаскъ дiн карнеа лор; prin зрѣаре аă тревзiндъ а сiмци прادا лор де департе prin vedere, азъире, саѣ мiрос. Дар свiнт знеле дитрăнселe каре аă приимiт дiн тѣна па- търей шиште iнстинкте deosebite, каре дiлеснеск хрѣнiреа лор дитр'и кiн фоарте кѣриос.

Ана гъсiм зiн асемenea iнстинкт deosebit ла ларва зней шицi insecte дiн неамъа флѣтѣриlor каре се кiамъ фѣрмiation. Ел есте хотържът а се хрѣнi къ фѣрмiи ши къ алте insecte дiн каре свiде змежеала лор; дар ачеастъ ларвъ пепѣтăнд а се шишка месне дiн лок, тревзiа съ тоаръ де фоаме, дакъ патѣра нѣ ар фi дiнсефлат зiн iнстинкт, prin каре дiнi прiнде прادا дитр'и кiн фоарте iнценiос; адекъ еа сапъ дiн пiсiнзлăчел тѣрзiнт о газръ дiн фортъ де пѣлнiе; не зрiнъ се шiгълъ дiн фiндъа ачестей гърѣ вiнтентăнд къ рѣдаре пѣлъ ва къдеа вр'и инсект дiн ачестъ шiкъ пре- настiе каре еа а фѣкѣт'о.

Дар дитѣнлăндъсъ на жертѣа дѣпъ къдереа еi кътăнд съ скане, атѣнчi ларва о аѣнѣшенте

prin воавеле де пiсiн каре ле арѣккъ не еа. Кiнзл къ каре зiн фѣрмiation сапъ поменiта газръ есте iаръши кѣриос. Дѣпъ че а екзамiнат пѣтѣнтъа зiнде voia с'о факъ, дiчеле а дiнсемна зi черк каре се ва потривi къ тѣрiтеа iнтрѣрей пѣлнiей; не зрiтъ пiндъсъ дiнзiнтрѣа ачестѣ черк ши дi- тревзiнцăнд зiа дiн лавеле сале ка о сапъ, дiчеле а съна пiнд тот дiн ачестъ време о кѣтѣнiе де пiсiн асѣпра кавълѣ еi, ши принтр'о свiкiоiре арѣккъ ачестъ гревтате афаръ ла тѣрѣнеа чер- кѣлѣ дитр'о депѣртаре де кѣтева деѣете, тот зр- тăнд а лѣкра дитр'ачест кiн, дiнвѣртiндъсе дiнпре- жърѣа гърѣей пѣлъ кăнд о iсѣрѣвеште. Кăнд гроана есте гата, аре доъ деѣете ши жѣтѣтате дiн diametръ ши апроапе зi деѣет дiн аджiчiте, дар дакъ вѣрта ачестей пѣлнiи се стрiкъ prin орi-че дитѣнпларе, май къ сеамъ (ка totdăzna) дѣпъ къдереа зiнi инсект, атѣнчi фѣрмiationъ се грѣ- веште а о дреѣе. Кăнд сѣпăнд, дiн дiнжiпларе, ва да несте вр'о пiатръ ши паркъ ар шiтi къ а- чеаста ва стрiка тот скопъа еi, атѣнчi се апѣкъ къ сiлiндъ д'а се дiкѣрѣа къ ачестъ пiатръ спре а о пѣтеа арѣкка департе афаръ дiн черкѣа пѣл- нiи еi. Апоi нефiнд дiн старе д'а ажънѣе ла ачест резълтат, пѣрѣсеште ачестъ лѣкѣре дiчелѣтъ недестоiнiаъ, ши дiчеле дитр'аат лок май фоло- сiторiѣ нептрѣ скопъа еi.

Деспре пѣнза пѣанженѣлѣ, каре ши еа есте о асемenea кѣрсъ, ам ворѣт май сѣс; ши есте фоарте кѣриос, къ пѣанженъа скiптъ фелъ деѣ- тѣрей сале дѣпъ фелъ инсектей ши мѣштеi каре ва прiнде. Свiнт ши алцi пѣанженi каре дiн лок д'а фаче пѣнзъ, дiнфѣнѣръ къ аѣа лор прادا, спре а о попри ка съ нъ съ аперѣ не кăнд ел о пiшкъ къ мѣшкѣтѣра лѣи венiпатъ.

Свiнт iаръши зi фел де пѣнтi (l'archer), че лѣкѣеск дiн рѣжл галгъ (дiн india orientalъ) каре свiнт хотържiт де патъръ а се хрѣнi де инсекте; дар пѣнтăнд але гонi, аă мѣштешѣг а арѣкка шиште шiкѣтѣри де анъ не ачестъ инсектъ каре се дiне не плантеле апоасе, ка съ казъ дiн апъ пѣн- трѣ фолосъа stomăхълѣ лор ши еi свiнт атăта де дiнѣнжiнатечi ла ачест фел де вѣпат, дiн кѣт преа пар се дитѣнплъ съ ле скане тѣкар ши ла о депѣртаре де май мѣлте пiчоаре.

Мѣлте animale каре трѣеск о виацъ статор- никъ, адекъ нескiптăнд лѣкiнцăа лор, ши prin ар- таре негъсiнд iароа хранъ тревзiнѣасъ, аă де ла патъръ зi овiчiѣi iнстинктiа д'а стрăнѣе не варѣ провiзiе ш'а о пѣстра зiне пѣнтрѣ iарѣ.

Веве́рца дин пьдърї (les Escureuills) не дъ зн екземпъз д'зн асеменеа инстинкт. Ачесте миці анімале пьдъгате ши виї, стръжъг провизіе де алне, де пьчї ши де мїгдале ши ле аскьнд дн маї шьлте гръмезі токмаї ка магазіле, пьндъ-ле дн копачї гьвоші, ши іарна ла време де тревзїндъ ле гь-сеск фоарте лесне, тькар къ сьнт аконерїте де зьнааь.

Ън алт анімал къ дъде (mamifere), каре лъ-квеште дн сїберїа ши се кїамъ lagomis pica, а-вжд мьлатъ асемъпаре къ епърїї алвї аї поитрїї, аре зн инстинкт де стръндере мьлт маї днсетнат. Ел нъ пьмаї къ стръндце вара провизіе пентръ іарнъ каре есте фоарте лънгъ дн ачаестъ клїмъ фоарте фрїгъроасъ, дар ел фаче днтокмаї ка арен-дашїї поитрїї; адїкъ : гоатъ вара іарва чеа маї взпъ ши маї верде дин кьмп о днгїнде ка с'о гь-сече ла соаре ши фаче гръмезі токмаї ка мїчіле вьлї де фьд, ле пьне дн локьрїле знде нъ поате съ фїе атїнсе де плоае ши де пїнсоаре, не зрїмъ де дескїгьл фїе-кьреїа дїнтр'ачесте магазїї днїї сапъ зн дръм не сьнт пьшжъг прїн каре поате дн тот тїмпъл визїта магазїле лъї де провизіе ши скоате д'а коло челе де тревзїндъ. Асеменеа ши алвї-пеле де каре ам ворьїт ла алт лок маї мьлт, аъ ачест инстинкт де стръндереа хрьнїї ши провизїеї, адїкъ мїере де варъ пентръ іарнъ, днтр'зн кїп мьлт маї фрѳмос. Ын алт фел де инстинкт че аре релажїе тот къ пьстрареа вїедеї персоаналеа ані-малелор, есте ачела каре дї днпїндце а кльдї лъ-квїнделе тревзїнчоасе челе маї компекте; кїар ши не чеї тїнерї дїн тръншїї, къ тоате къ пьдъ взът пїчї-одатъ ла алцїї о асеменеа лъкпаре.

Дн ачест кїп се фаче гьнд акъ (veg a soie) днфьшъраре (Гогоашъ і cocou) прїн пїште аде че ел ласъ дїн гьръ, зн фел де сьпът дн каре ел рьшжне пьнъ с'а днпїнїт скїмьврїле органїче (метеморфозе), фькьндъ-се фьлтърї, прекьм па-търва а хотьржт пентръ джнсел, кьм vom vedea маї ла вале.

Тот прїн ачест инстинкт днїї кльдеште ам-стер (зн анімал дїн Еуропа сетънътор къ шоаре-чїї) лъквїнда са. Ачаестъ лъквїндъ сьвпънъжн-теаскъ, аре ка зн фел де сьлї къ доъ ешїрї! зна мергънд дн кьрмезішї ши зна мергънд дрент дн сьс. Прїн чеа дїн тьїа арънкъ ел пьшжнгл ши гьвоїл дїн локвїндъ, дар а доа ешїре дї сьжжаште пентръ інтраре ши ешїреа са. Дьпъ еле, се аоль маї мьлате гьврї рьтънде, ка кжд ар фї пїште одьї каре се deokid зна кьтре алта. Днтр'зна дїн ачесте

кьсьде се аоль зн пат, аконерїт де іарвъ проа-сїнътъ, аїчї се одїхнеште амстер, дар челе-лапте кьсьде сьжжескъ дрент магазїї пентръ провизїа каре прегьтенїте ел дн маре кьтъдїме. Де алте пїште асеменеа лъкьрїї архїтектонїче (де кьлдърї) ла анімалеле мамїфере о сь ворьїт маї ла вале.

Дар ши ла інсекте се vede зн пьтър маре де операцїї инстинктивне пентръ констръкцїеа (фачере) кльдїрїї лъквїнделор лор. Дн гръдїнї гьсїм д'а-снтра фоїлор де лїїан ши де агреншї пїште кьївърї алве а вьелор omїзі (chenille), каре сьнт алкьтъгїте прїн кьсьтърва фоїлор фькьте сьл. Кїар гогоашї дь черївеле, нъ сьнт алт чева денжт пїште кьївърї але знеї omїзі де фьлтърї фькьте не фїеле де сгьжар де зн neam deosebit.

Молїа (la teigne) каре се дїн дн постав чнїл стрїкъ, есте асеменеа о omїдъ а зьнї фьлтъре алв ка ардїнтъл (дар ѳжт де мїк джжт дн vedem пьмаї прїн мїкроскоп), каре сапъ пїште каналърї дн гроеїтеа поставълї; апої, ши есте зн лъкръ кьрїос, къ нжд omїда а крескьт мьлт, прїн зр-таре каналъл с'а днгьсетат, агьнчї дн деспїкъ ши 'л лърцеште, пьнд аколо зн петек нвої дїн феделе поставълї че 'л а рос.

Алте анімале, апронїндъ-се іарна (дн клїмеле фрїгъроасе) кадъ днтр'зн сомп аджк (асоїація) дн каре рьшжн пьнъ ла прїшъваръ : прекьм тьр-твте, зн фел де шоаречї че сь гьсеск дн мьндїї алїлор. Ачесте анімале нъ пьмаї къ ши прегь-теск вара провизїа, о лъквїндъ сїгьръ ш'зн пат тоале пентръ іарнъ, дар днїї астън ши інтрареа лъквїнделор лор, ка сь нъ інтре фрїгьл іарна, ка кжд ар преведеа къ еї нъ вор авеа тревзїндъ а ешї д'аколо пьнъ дн прїшъваръ.

ТРАКТАТ ДЕ АКЕРМАН.

(О р а ш д н Б е с а р а в і а.)

(Ђрмаре.)

Тактат де паче, днкеїат ла аьл 1826 Сеп-темварїе 25., дн зїмеле Днператълїї Нїколае I. ши Сьлтанълїї Махмьт, днтре Днпалтеле Лор Кьрдїї Отоманъ чнї Рьсеаскъ прїн Пленїпотенцїї Лор Сеїд Мехмед-Хадї-Ефендї ши Графъл Мїхаїл Воронцов, днгьрїтор ачелъї де ла Бькьрештї дїн аьл 1212 Маїї 16. ши пентръ Прїндїпателе, ал Вала-хїеї ши Молдавїеї, аьдогьндъсе дн трънсел зр-тьторъл осевїт Акт атїнгътор де ачесте Прїн-дїпате :

Маніфестъ словозит дн зрѣа ачествѣ
Трактатъ:

Къ ажъторъа милей лѣи Дѣтнезеѣ
Ної Николае I.,

Дѣтперат ши сѣнгер Стѣпѣнѣтор а тоатъ Рѣсѣа,
ал Москвѣи, ш. ч. л. ш. ч. л.

Къ ачѣаста фачет кѣносѣятъ да чѣи че зрѣеаъзъ
а шти: къ да 25. Септемврие 1826 с'а хотѣрѣт
ши с'а дѣкеиат де кѣтре аленѣи де амбеле пѣрѣдѣ
Пленѣпотенѣи осевѣт Акт дѣгрѣ Дѣтперѣтеаска
Ноастрѣ Мѣрѣе ши Дѣтперѣтеаска Са Мѣрѣе Дѣт-
ператъа Отоманѣлор, ал Славѣдѣлор Сѣлтанѣ ш. ч.
л. ш. ч. л. не темейа Пленѣпотенѣи дате де
кѣтре амбеле пѣрѣдѣ ши анѣме: дѣн партеа Ноа-
стрѣ Дѣтператъа екселенѣиѣ Сале Графълаѣ Мѣхѣаѣ
Семеновиѣ Воронѣов Генерал Адѣиантълаѣ Ноастрѣ
ш. ч. л. ш. ч. л., Дѣнѣлѣн-Дѣтперѣтѣрѣнѣиѣтѣлаѣ
Наместѣнѣк (локотенѣнт) ал Дѣтрѣи Бесараѣиѣ, ши Ка-
валерълаѣ орѣдѣнелор Ноастре ш. ч. л. ш. ч. л., ши
Екселенѣиѣ Сале Александрѣ Иванѣовиѣ Рѣвонѣиѣр,
Сѣетѣнѣкѣлаѣ Ноастрѣ де таѣнъ ши Камерарълаѣ Ак-
тѣла, Солѣлаѣ Ноастрѣ Екстрѣорѣдѣнар ши Пленѣ-
потенѣт Минѣстрѣ пе лѣнѣгъ Стрѣлѣвѣчѣта Поартѣ,
Кавалер. ш. ч. л. ш. ч. л.; iar дѣн Партеа Мѣрѣеиѣ
Сале Дѣтператълаѣ Отоманѣческ Дѣтператъ чѣнѣстѣдѣ-
лор дѣтнеалор Ceid-Mexmed-Hadi Ефенѣдѣи, дѣнрал-
тѣлаѣ Контрѣлор де Анатолиѣ ши лѣи Ceid-Israim-
Ibet Ефенѣдѣи, времелѣнѣческѣлаѣ Kadiѣ де Софиѣ кѣ
ранѣла де Мола ал Скѣтарълаѣ.

Дѣн пѣтмеле А тот-Пѣтерѣнѣкѣлаѣ Дѣт-
незеѣ.

1-ѣи. Де акѣт дѣнѣнѣте Домнѣиѣ Валахиѣи ши
Молдаѣиѣ се вор орѣдѣнѣи дѣн Боерѣи пѣтѣнѣтѣнѣ де
аколо, ши вор фѣи аленѣи дѣнѣ-каре дѣнѣтр' ачѣсте
Дѣтрѣи де Овѣштеаска Адѣнѣаре дѣне овѣчѣиѣре веѣи
а ле Дѣтрѣи, прѣн дѣтѣрѣиѣе ши воѣа Дѣтператѣиѣ
Порѣдѣи.

2-леа. Боерѣи Дѣванълаѣ дѣн фѣе-каре Дѣтрѣи дѣн
калѣтате де фѣнѣиѣнарѣи (дрѣгѣторѣи) тарѣи аѣ Прѣн-
дѣпателор, хотѣрѣнѣд прѣн овѣштеаска дѣнѣдеѣере
а лѣкѣиторѣлор да треапѣта де Домнѣи не зѣнѣа дѣн
Боерѣи чѣи таѣи вѣтрѣнѣи ши таѣи вредѣнѣи де ачѣастѣ
пѣтѣиѣре, дѣн вор дѣнѣдѣиша да стрѣлѣвѣчѣта Поартѣ
прѣн жалѣвѣ (Арѣу-тагѣдѣар) пѣнтрѣ алесѣа де дѣнѣи
Кандѣдат, кареле, де ва дѣтѣрѣи сѣрѣлѣвѣчѣта Поартѣ
ачѣастѣ аленѣере, се ва пѣтѣи Домнѣи, ши дѣне овѣчѣиѣ
се ва дѣтѣрѣка кѣ пѣтѣереа кѣвенѣиѣтѣ.

3-леа. Дака орѣдѣнѣиѣреа алесѣлаѣ Кандѣдат дѣн

пѣскаре-ва прѣчѣнѣи де таѣре градъ нѣ ва фѣи корѣр-
спѣнѣзѣтоаре да дѣрѣнѣда Дѣтператѣиѣ Порѣдѣи, атѣнѣнѣ
дѣне че се вор дѣнѣрѣдѣнѣда амбеле Кѣтрѣи де аденѣв-
ратъла градъ ал ачѣестор прѣчѣнѣи, се ва да воѣе де а
се порѣнѣчѣи тотъ да ачѣи Боерѣи, ка сѣ амѣагѣ амт.
Кандѣдат, пѣзѣндѣсе тотъ ачѣеле рѣгѣле ши пѣне кѣ-
вѣиѣнѣе.

4-леа. Сорѣкѣа овѣлѣдѣиѣреѣ Домнѣлор се пѣне
тотъ ачѣела, кареле а фѣост хотѣрѣт де таѣи пѣнѣте,
адѣкѣи шапѣте анѣи дѣтѣрѣнѣи, сокѣотѣндѣ-се дѣн зѣоа
дѣсѣвѣрѣнѣиѣтеѣ орѣдѣнѣиѣрѣи а лор, карѣи пѣнѣтъ да
сѣжѣнѣиѣтѣла ачѣестор шапѣте анѣи нѣ вор фѣи сокѣнѣи.
Iar дака дѣн времѣеа овѣлѣдѣиѣреѣ лор се вор доведѣи
вѣнѣоваѣи дѣн вре о крѣиѣтѣ, атѣнѣнѣ Стрѣлѣвѣчѣта По-
артѣ ва фѣаче кѣносѣятъ де ачѣаста Солѣлаѣ Рѣсѣск,
ши кѣнѣд дѣне черѣетаре се ва гѣсѣи де кѣвѣиѣнѣтѣ де
кѣтре амбеле пѣрѣдѣи, къ дѣн аденѣвѣр есте вѣнѣоваѣи.
Домнѣла, атѣнѣнѣи да о асѣтѣнеа пѣтѣаѣ дѣтѣрѣжѣрѣе
се ва да воѣе де а се сокѣате.

5-леа. Кѣнѣд Домнѣи дѣн кѣрѣереа ачѣестор
шапѣте анѣи аѣ овѣлѣдѣиѣреѣ лор нѣ вор да пѣчѣи о прѣ-
чѣнѣнѣ де пѣлѣнѣерѣи аденѣвѣрате ши де таѣре градъ пѣчѣи
да ачѣсте доѣ дѣнѣвоѣтоаре Кѣтрѣи, пѣчѣи да лѣкѣиторѣиѣ
ачѣелѣи Прѣнѣдѣпат, атѣнѣнѣи тотъ фѣи орѣдѣнѣиѣнѣи де ѣз-
ноавѣ ши пе алѣи вѣиторѣи шапѣте анѣи, де вор рѣгѣа
пѣнтрѣ ачѣаста Дѣванърѣле ачѣелор Дѣтрѣи пе Дѣтператѣа
Поартѣ, ши де се ва доведѣи кѣ дѣсѣвѣрѣнѣиѣре, кѣ
аѣ фѣост тоѣи де овѣште мѣлѣдѣнѣиѣи дѣн Дѣтра а
фѣлатѣ сѣвѣт овѣлѣдѣиѣреа лор.

6-леа. Кѣнѣд вре зѣн Домнѣи ва воѣи сѣ се лѣпѣде
де ачѣастѣ пѣтѣиѣре таѣи пѣнѣте де грѣчѣереа ачѣестор
шапѣте анѣи хотѣрѣнѣдѣи, адѣкѣи: де вѣтрѣнѣеѣе, сѣаѣ
воалѣ, сѣи де вре о алѣтѣ прѣчѣнѣнѣ, атѣнѣнѣи Стрѣлѣ-
вѣчѣта Поартѣ ва фѣаче кѣносѣятъ пѣнтрѣ ачѣаста Кѣтрѣи-
чѣта Поартѣ, ши атѣнѣнѣи ва пѣтѣеа фѣи дѣнѣдѣнѣгѣ лѣ-
дѣи Рѣсѣнѣтѣи, ши атѣнѣнѣи ва пѣтѣеа фѣи дѣнѣдѣнѣгѣ лѣ-
пѣдѣреа де вѣнѣтѣ воѣе а ачѣелѣи Домнѣи, дѣне че таѣи
дѣтѣрѣжѣи се вор дѣнѣдеѣеѣе амѣнѣдоѣ Кѣтрѣиѣе дѣтѣрѣ
дѣнѣселе.

7-леа. Тотъ Домнѣла дѣнѣртат де ачѣастѣ дѣн
гѣнѣтате, дѣне грѣчѣереа сорѣкѣлаѣ хотѣрѣт, сѣаѣ ел
дѣнѣсѣнѣи се ва лѣнѣда де ачѣастѣ пѣтѣиѣре, дѣнѣ
пѣерде ши тѣгѣла; ши поате ѣнѣтра ѣарѣнѣи дѣн пѣтѣрѣ
рѣла Боерѣлор, дѣнѣдѣнѣнѣдѣсе а вѣедѣнѣи ѣнѣнѣшѣтѣи ши
чѣнѣстѣт; даѣ да пѣчѣи о дѣтѣрѣжѣрѣе пѣнѣ таѣи поате
фѣи пѣчѣи Мѣдѣлар ал Дѣванълаѣ, пѣчѣи сѣ окѣпѣ вре
зѣн пост де стар ал Прѣнѣдѣпателор, пѣчѣи сѣ фѣи де
ѣзѣноавѣ алес де Домнѣи.

Фѣи Домнѣлор чѣелор сѣнѣтѣваѣи, сѣаѣ чѣелор че се
вор лѣнѣда де ачѣастѣ пѣтѣиѣре, дѣнѣ пѣтѣрѣжѣиѣ

deputația de Boerți, și pot să ocupă slujbe a la Църі, și сѣ аеші de Domnii.

8-леа. Ла дѣлѣларе де скоатере, саѣ де вѣнѣ вое лепѣдаре, орї тоарте а Domnăzii, кѣрѣвѣреа Принципалѣи пѣнѣ ла орѣдѣреа зѣмѣларѣи лѣи, се ва дѣкредѣнда Каѣмакарѣи орѣдѣрѣи де Divană ачелѣи Принципат.

9-леа. Принцип Хатѣшерѣфѣл (порѣнкѣ сѣлѣнтѣ іскѣлѣнтѣ де дѣсѣшѣ Императѣл) де ла аѣнѣ 1802 сѣа порѣнѣит а се десѣиѣнда дѣлѣдѣле ии алте хавалеле дѣтрѣдѣсе де ла аѣнѣ 1198 (1783).

Дрѣнт ачѣеа Domnii дѣспрѣвѣнѣ кѣ Боерѣи Дѣванѣрѣилор аѣ сѣ орѣдѣвѣасѣкѣ ии сѣ хотѣрасѣкѣ а пѣзалеле дѣлѣдѣи ии хавалеле а ле Valahiei ии Moldaviei, лѣлѣнд де темѣиѣ дѣспѣзиѣиѣе Хатѣшерѣфѣлѣи дѣн аѣнѣ 1802. Domnii ииѣ дѣтрѣ зѣн кѣи сѣ пѣ ии дѣлѣдѣвѣасѣкѣ лорѣиѣи чѣеа маї мѣкѣ аватере дѣнѣтрѣ ачѣст принцип (темѣиѣ). Еї сѣнт даторѣи сѣ прѣиѣеасѣкѣ кѣ лѣаре а мѣнѣте ии чѣнѣсте Notele Солѣлѣи Имперѣтѣиѣи Сале Мѣрѣрѣи, прѣкѣлѣт ии Notele чѣ се вор да дѣне порѣнка лѣи де кѣтрѣ Консѣлтѣрѣиле Рѣсѣшѣи атѣлѣт дѣн прѣвѣнѣнда ачѣеаста, кѣлѣт ии де а се пѣзѣи алте прѣвѣлѣдѣзѣрѣи ии дрѣнтѣрѣи а ле ачѣстѣор Цѣрѣи, іар маї вѣртѣс пѣнѣтрѣ чѣеа чѣ се атѣнѣе де наза дѣнѣвѣорѣилор ии а хотѣрѣрѣилор експѣсѣе прѣнѣтрѣ ачѣст Акт.

10-леа. Domnii принцип дѣделѣеѣере кѣ Дѣванѣрѣиле лор вор орѣдѣлѣи дѣн фѣе-каре Принципат пѣтѣрѣл Бѣшлѣилор потрѣвѣит кѣ пѣтѣрѣл чѣлор чѣ аѣ фѣст пѣнѣ ла аѣнѣ 1821. Ачѣст пѣтѣрѣ хотѣрѣнѣдѣсе о даѣтѣ пѣнѣтрѣ тот дѣзна, сѣнт ииѣ зѣн фѣл де прѣчѣнѣзѣре пѣ маї поате фѣи дѣнѣлѣдѣит, афарѣ пѣлѣмаї кѣлѣнд се ва тѣсѣи де кѣвѣиѣнѣдѣ де амѣбеле пѣрѣдѣи вре о неапѣратѣ дѣнѣтрѣ ачѣеасѣтѣ марѣ трѣвѣнѣнѣдѣ; де сѣне дѣсѣ сѣ дѣделѣеѣе, кѣ ачѣеасѣтѣ трѣнѣ де Бѣшлѣи ва фѣи алѣкѣтѣвѣиѣ ии дѣнокѣмѣтѣ тот не ачѣл принцип, прѣкѣлѣт а фѣст ии маї пѣнѣнѣе де тѣрѣвѣрѣиле дѣн аѣнѣ 1821; ии кѣ Агалѣле (шефѣи) лор сѣ фѣе аешѣи ии орѣдѣлѣиѣи дѣне ачѣеаиѣи орѣдѣлѣиѣе, ка ии пѣнѣ ла зѣса маї сѣсѣ време; ии дѣн сѣлѣрѣиѣт Агалѣле ии Бѣшлѣи пѣ вор окѣна алте слѣжѣе, де кѣлѣт ачѣеле, пѣнѣтрѣ карѣ еї сѣнт орѣдѣлѣиѣи дѣнѣтрѣнѣ дѣчѣнѣнѣт, ииѣ аѣа се амѣстѣека дѣн трѣвѣиле Цѣрѣи, ииѣ аѣиѣи дѣсѣшѣи дрѣнт а лѣвѣра дѣн вре зѣн алт кѣи.

11-леа. Пѣлѣнѣнѣтѣрѣиле лѣате дѣн Valahia де чѣтѣдѣле: Брѣла, Цѣрѣнѣиѣ, ии Тѣрѣнѣл, прѣкѣлѣт ии дѣн парѣеа де дѣнокѣло а рѣлѣлѣи Олтѣ, се вор реѣлѣтоарѣе прѣпрѣетарѣилор лор; пѣнѣтрѣ карѣ се ва

ии пѣне сѣрок дѣн фѣртѣнѣнѣрѣиле чѣе аѣ сѣ се сло-воазѣ дѣнѣтрѣ ачѣеаста кѣтрѣ чѣне се кѣвѣне.

12-леа. Боерѣи дѣн Valahia ии Moldavia, карѣи пѣлѣмаї дѣн прѣчѣна дѣлѣлѣмѣлѣтелор пѣ де пѣлѣт тѣрѣвѣрѣрѣи дѣнѣи лѣсѣсерѣ Партѣа, пот а се дѣнѣтоарѣе дѣнѣтрѣлѣса словѣд, фѣрѣ а фѣи сѣнѣлѣрѣдѣи ииѣи дѣнѣтрѣ зѣн кѣи де чѣне-ва, ии се вор вѣлѣвѣра кѣ десѣвѣрѣнѣшѣре де тоате прѣвѣлѣдѣзѣрѣиле ии дрѣнтѣрѣиле лор, кѣлѣт ии де прѣнѣрѣетѣдѣиле ии де орѣи чѣ дрѣанѣтѣ а лор аѣере.

13-леа. Имѣпалѣта Поартѣ лѣлѣнд дѣн вѣгарѣе де сѣатѣ непорѣчѣрѣиле чѣе аѣ сѣфѣрѣит Valahia ии Moldavia дѣн прѣчѣна тѣрѣвѣрѣрѣилор чѣлор дѣн зрѣтѣ, хѣрѣзѣиѣте ачѣстѣор доѣ Принципатѣе не дої ані сѣлѣтѣреа де дѣлѣдѣиле ии хавалеле, чѣ сѣнт даторѣе елѣ а рѣспѣнѣде ла Стрѣлѣчѣита Поартѣ; іар дѣне трѣчѣреа зѣнѣилор ані де сѣлѣтѣре, се вор рѣспѣнѣде ачѣсте дѣлѣдѣи ии хавалеле потрѣвѣит кѣ амѣзѣлѣнѣтѣрѣиле Хатѣшерѣфѣрѣилор дѣн аѣнѣ 1802, ии ииѣи дѣнѣтрѣнѣи кѣи пѣ вор пѣтѣеа фѣи дѣнѣлѣдѣитѣе.

14-леа. Имѣпалѣта Поартѣ асѣменѣеа дѣрѣзѣиѣте лѣлѣкѣиторѣилор ачѣстѣор доѣ Принципатѣе дрѣнт, де а се негѣдѣтѣорѣи кѣ тоате прѣдѣлѣтеле ии індѣстрѣа Цѣрѣи лор; еї пот сѣ ииѣи ле кѣлѣте прѣкѣлѣт вор вої, кѣ ачѣеле дѣсѣ пѣлѣмаї мѣрѣнѣнѣрѣи, не карѣ десѣре о парѣеа ле чѣр аѣзалеле кѣвенѣте де ла дѣнѣиѣи орѣдѣлѣелѣи де прѣвѣзѣіе а обѣекѣтелор (лѣлѣрѣрѣилор) де вѣаѣдѣ; пѣнѣтрѣ кѣ Цара лор, кѣлѣт ам зѣче, еѣсте жѣтѣнѣнда Стрѣлѣчѣитѣиѣи Порѣдѣи, іар десѣре алѣта мѣсѣсѣрѣиле трѣвѣнѣнѣчѣоасѣе пѣнѣтрѣ дѣнѣдѣстѣлѣреа кѣіар а Принципатѣелор. Тоате дѣнокѣмѣрѣиле копрѣнѣсе дѣн Хатѣшерѣфѣлѣи дѣн аѣнѣ 1802 вор аѣеа дѣпѣлѣнѣтѣ пѣтѣтере, ии се вор пѣзѣи де акѣлѣт имѣпалѣнте кѣ дѣнокѣмаї екѣсѣкѣитѣате дѣн прѣвѣнѣнда ачѣстѣор орѣдѣлѣелѣи де прѣвѣзѣіе ии десѣвѣрѣнѣитѣиѣи дѣнѣдѣстѣлѣрѣи пѣнѣтрѣ дѣнѣсѣеле дѣнѣнѣ прѣдѣлѣрѣиле чѣе сѣнт дѣн фѣиѣнѣдѣ, дѣне карѣ трѣвѣзе сѣ се дѣеа пѣнѣтрѣ дѣнѣсѣеле платѣ, ии карѣ ла дѣлѣлѣларе де прѣгонѣре се хотѣрѣскѣ де Divană фѣе-кѣрѣзіа Принципат.

15-леа. Боерѣи сѣнт даторѣи а дѣнѣпѣлѣнѣи порѣнѣиле Domnilor, ии а пѣ ешѣи дѣн хотарѣеле десѣвѣрѣнѣитѣиѣи лор кѣтрѣ дѣнѣиѣи сѣлѣнѣере. Domnăii іарѣиѣи пѣ ва пѣтѣеа сѣ сѣнѣере не Боерѣи дѣн пѣтѣере де ла сѣне, саѣ сѣ ии сѣнѣе ла пѣдѣнѣсе, не карѣ еї пѣ вор фѣи мѣрѣтѣлѣнд фѣрѣ вре о вѣнѣ а лор доѣвѣдѣитѣ кѣрат. Боерѣи пѣ вор фѣи дѣнѣтрѣлѣт кѣи сѣнѣшѣи ла пѣдѣанѣсѣ, де кѣлѣт дѣне о жѣдѣкатѣ потрѣвѣитѣ кѣ прѣвѣилеле ии обѣчѣсѣрѣиле пѣлѣнѣнѣтѣларѣи.

16-леа. Кѣ тѣрѣвѣрѣрѣиле дѣн зрѣтѣ дѣлѣлѣмѣлѣлатѣе дѣн Valahia ии Moldavia сѣа стрѣлѣчѣитѣе вѣнѣлѣ

оржидіалъ дн тълте ратърї де фoарте таре град а ле кърмъіреї дін пълнтръ. Деї снїт даторї Domnїї дїнпрезлъ кз Дївалъіре лор съ іа фъръ чеа маї мїкъ, дїтързіере тълсърїле челе тревзїнчоасе спре дїтвълтълдїреа позіціеї Прінціпателор дїкредїцате дїгрїжіреї лор. Дїнтр'ачесте тълсърї се ва алкълтї зн Регълмент целерал пентръл фїе-каре Прінціпат, каре фъръ зълбавъл се ва пълне дн лвлраре.

17-леа. Тоаре челелалте дрентърї шї прїवलегїзрї але Прінціпателор Валахіеї шї Молдавїеї, кълт шї тоате дїспозиціле Хатїшерїфърїлор атїнгълтоаре де ачесте Прінціпате, аї съ фїе фъръ стрълмълтаре пълзїте шї дївалте дїтръл тоате кълте пъл с'аї десоїнцат прїн ачест акт.

Де ачееа ної снїт-їскълїції Пленїпотенції аї Мърїреї Сале Дїмператълї шї Падїшахълї а тоатъл Рлсїа, дн пълтереа дїналтелор Пленїпотенції че нї с'а дат кз дїцелелереа пленїпотенцілор Дїналтеї Порці Отомане, ам хотълрїт нї ам дїкелїат Кондїціле маї снл арътате дїне Артіколл ал III. *) дїн Конвенціа (дївоїреа) де онт Артіколе, їскълїгъл де Ної шї Пленїпотенції Отоманї ла тратадїле де ла Акерман спре деслвлїре шї редїлтрїре а Трактатълї де ла Блквлрешїї.

*) Ачест ал треїлеа Артікол дїн конвенціе снїл аша: „Трактателе шї Автеле атїнгълтоаре де дрентърїле нї прїवलегїзрїле, де каре аї съ се влквлре Прінціпателе Валахіеї шї Молдавїеї, снїт дїтгрїте прїн осевїт кондїціе а Артіколлї ал V. (ал чїнчїлеа) дїн Трактатъл де Блквлрешїї. Дрент ачееа Дїналта Ноартъл се дїдатореазл фортал а пълзї ла орїче дїмпрежлраре ачесте дрентърї шї прїवलегїзрї, дїдепїнїнд кз скълпїтате тоате Кондїціле експлсе пентръл дїкселе дн Трактате нї алте Акте. Еа се флгълдлеште ка съ пре дїноїаскъл дн квлрере де тасе лнїї дїне ратїфікаціа ачестїї Конвенції Хатї-шерїфърїле дїн анъл 1802, прїн каре ачесте десевїте дрентърї хърлзїте Валахіеї шї Молдавїеї снїт лълмърїте шї дїтгрїте. Афаръл де ачееаста атїт пентръл непорочїрїле че пъл де пълт аї черкат локїторїї ачестор Дърї, кълт шї пентръл къл с'аї алес де Domnїї ачестор дої Прінціпате Боерїї дїн Валахіа шї Молдавїа, каре шї Къртеа Рлсееаскъл Дїмперългеаскъл прїїмеште, акъл амелеле дїтпълчїлтоаре пърці, адїк Стрълвлчїта Ноартъл шї Къртеа Рлсееаскъл аї глсїг де неапърат тревзїндъл а се дїдепїнїї поменїтеле маї снл Хатї-шерїфърї де ла анъл 1802 кз дїспозиціле че с'аї трекулт дн аллтратъл не лїлгъл ачееасте осевїт акт, дїкелїат деклтрел Пленїпотенції амелор пърці. Ачест акт се ва овшїї шї се ва сокоїї о парте де о погрївл пїтере авїнд кз челелалте дїнтр'ачеасте Конвенціе.“

Пентръл каре сфлрїнїт с'а алкълтїл шї с'а дїлтрїг ачест осевїт акт кз їскълїгърїле шї печетїле Ноастрел шї а Пленїпотенцілор Стрълвлчїтеї Порці. Акерман, 1826 Септемврїе 25.

Іскълїції : Графъл М. Воронцов (л. п.)
Рївопїер (л. п.)

Дрент ачееа Дїмперългеаска Ноастръл Мърїре дїне атърлнгл черчетаре а поменїгълї маї снл осевїт акт, л'ам редїлтрїг шї ратїфікат, ка пелзл че прїнтр'ачеаста глсїм де квлїнцъл, ал редїлтрї шї ратїфіка дїтръл тоатъл а лїї дїтїндере, Флгълдїндл-Не прїн Дїмперългеаска Ноастръл Квллїт пентръл Ної шї Мотшенїгорїї Нопїтрї, къл тоате кълте с'аї леїлїл дїтр'ачест осевїт акт вор фї пълзїте шї дїдепїнїте де Ної нестрлмълтат. Деї спре дїкредїцаре ам їскълїт ачееасте ратїфікаціе кз дїкснїї тїла Ноастръл, шї ам порлнчїт съ о дїтгрееаскъл кз Дїмперългеаска Ноастръл печете. С'а дат дн Сант-Петерсъллр 14. Октомврїе 1826 ла дїтїлїл ан гл Дїмперлїеї Ноастрел.

Орїціналїл есте їскълїт де дїкснїї тїла а Дїмперлешїї Сале Мърїрї аша :

Нїколае.

А контрасїгат : Секретаръл Статълї, Графъл Неселрод.

ПРОГРАМА

дївллцлтрїлор дїн пенсіонатъл домпеск че се дїрїце де Доамна Полковнїї че аса Іаковсон.

(Влїї Газета Nr. 89, рлвлїка : „Дара Ротълнеаскъл шї Молдавїа.)

Анъл I.

Лїмва ротълнл : 1. Чїтїре шї скрїере. 2. Дївллцлтрлр не дїн афаръл а рлгълчїллор. 3. Де прїндере ла скрїереа шї ла дїсеплареа пїтерїлор арїтметїче.

Лїмва францелл : 1. Чїтїре шї скрїере. 2. Версїї шї темелорале де мїчї фрасе. 3. Релїтації де фавлїе шї їсторїоаре. 4. Конверсаціе шї дїалогрї.

Лїмва церманл : 1. Конверсації.
Стлдії де арте шї глсїт : Калїграфїе. Ллрлр де тїлнл. Млсїкъл вокалл.

Анъл II.

Лїмва ротълнл : 1. Чїтїре не естракте дїлсфлїта Скрїнлтрлр. 2. Їсторїа сф., Тестаментл

векѣ. 3. Принципѣри де дѣтермине шѣ калкъл дѣн гѣнд. 4. Грѣматикъ партеа дѣтѣя.

Лѣтѣва французъ; Ка шѣ дѣ анал дѣтѣя. Дар пентрѣ версѣи шѣ Теме се вор лѣн фрасе маѣ дѣтѣнсе; шѣ пентрѣ дѣвѣдѣтѣра практикъ а ортографѣе, се вор дѣкта фрасе пе тавлоѣ.

Лѣтѣва дѣрманъ: 1. Чѣтѣре шѣ скѣрѣе. 2. Версѣи теме орале де мѣнѣ фрасе. 3. Речѣтадѣи де фавѣде шѣ исторѣоаре. 4. Конверсацѣе шѣ дѣialogѣрѣ.

Стѣдѣи де арте шѣ гѣст: Калѣиграфѣе дѣнъ модел шѣ дѣктандо. Мѣсѣкъ вокалъ. Дѣкрѣ де мѣнъ. Дандѣ.

А п ъ л III.

Лѣтѣва ромѣнъ: 1. Исторѣа сѣжѣтъ: тѣстатемѣтѣл поѣ. 2. Грѣматикъ: репетѣцѣа пѣрѣдѣ дѣтѣя шѣ аналѣсѣ граматѣкалъ. 3. Арѣтметѣка: чѣле патрѣ дѣкрѣрѣ. 4. Лекѣтѣрѣ шѣ речѣтадѣи де вѣкъдѣ аде се дѣн просѣ шѣ дѣн версѣрѣ.

Лѣтѣва французъ: 1. Грѣматикъ партеа дѣтѣя. 2. Теме орале шѣ скѣрѣе. Версѣи. 3. Речѣтадѣи де вѣкъдѣ аде се, вросѣ шѣ версѣрѣ. 4. Мѣтологѣа.

Лѣтѣва дѣрманъ: 1. Грѣматикъ партеа I-a. 2. Теме орале шѣ скѣрѣе шѣ версѣи. 3. Речѣтадѣи де вѣкъдѣ аде се, просѣ шѣ версѣрѣ.

Стѣдѣи де арте шѣ гѣст: Калѣиграфѣе. Де семенѣ де трѣсѣрѣле кѣнѣрѣлор. Мѣсѣкъ вокалъ шѣ инструмѣнталъ. Дѣкрѣ де мѣнъ. Дандѣ.

А п ъ л IV.

Лѣтѣва ромѣнъ: 1. Грѣматѣка: сѣнтакѣсѣ. 2. Арѣтметѣк: пѣтерѣле комплексѣ, фразѣцѣе ор дѣнарѣ шѣ зѣчѣталѣ шѣ рекапѣтѣлѣцѣа чѣлор патрѣ дѣкрѣрѣ. 3. Катѣхѣстѣсѣ. 4. Цѣографѣа: Еврона.

Лѣтѣва французъ: 1. Грѣматѣка: аналѣса граматѣкалъ. 2. Теме орале шѣ скѣрѣе версѣи. 3. Лекѣтѣрѣ пе авторѣ классѣчѣи кѣ есплѣкацѣе; шѣ речѣтадѣи де вѣкъдѣ аде се. 4. Прѣскѣртѣре де исторѣа веке.

Лѣтѣва дѣрманъ: 1. Грѣматѣка: аналѣсѣ граматѣкалъ. 2. Теме орале шѣ скѣрѣе. Версѣи. 3. Лекѣтѣрѣ пе авторѣ классѣчѣи кѣ есплѣкацѣе шѣ речѣтадѣи де вѣкъдѣ аде се. 4. Исторѣа натѣрѣалъ: Зоологѣа.

Стѣдѣи де арте шѣ гѣст: Калѣиграфѣе. Де семенѣ де трѣсѣрѣле шѣ зѣврѣле фѣгѣрѣлор. Мѣсѣкъ вокалъ шѣ инструмѣнталъ. Дѣкрѣ де мѣнъ. Дандѣ.

А п ъ л V.

1. Морала релѣцѣи. 2. Лекѣтѣрѣ де вѣкъдѣ а-

де се кѣ аналѣсѣ лѣцѣкѣ. Композѣцѣи де парадѣи, скѣрѣсорѣ шѣ алтеле. 2. Арѣтметѣка: регѣла де трѣи шѣ чѣа де товѣрѣнѣе. 4. Цѣографѣа: Асѣа, Аѣрѣка, Аѣерѣка, шѣ Очѣанѣа. 5. Исторѣа дѣтрѣи Ромѣнѣшѣи.

Лѣтѣва французъ: 1. Сѣнтакѣса. 2. Теме шѣ версѣи. 3. Исторѣа медиѣмъ. 4. Композѣцѣи. 5. Речѣтадѣи де вѣкъдѣ аде се, шѣ лекѣтѣрѣ кѣ есплѣкацѣе пе авторѣ классѣчѣи.

Лѣтѣва дѣрманъ: 1. Сѣнтакѣса. 2. Теме шѣ версѣи. 3. Композѣцѣи. 4. Речѣтадѣи де вѣкъдѣ аде се шѣ лекѣтѣрѣ кѣ есплѣкацѣе де авторѣ классѣчѣи. 5. Исторѣа натѣрѣалъ, котѣнѣка.

Стѣдѣи де арте шѣ гѣст: Де семенѣ де пѣисѣцѣирѣ. Мѣсѣкъ инструмѣнталъ шѣ вокалъ. Дѣкрѣ де мѣнъ. Дандѣ.

А п ъ л VI.

Лѣтѣва ромѣнъ: 1. Тѣжѣкѣл Евангѣлѣи. 2. Композѣцѣи. 3. Цѣографѣа фѣсѣкѣ шѣ космографѣа. 4. Елѣментѣе де фѣсѣкѣ. 5. Елѣментѣе де геометрѣе.

Лѣтѣва французъ: 1. Композѣцѣи. 2. Лекѣтѣрѣ пе деосѣцѣи авторѣ классѣчѣи кѣ аналѣсѣ лѣцѣкѣ. 3. Исторѣа модерѣнъ. 4. Елѣментѣе де лѣте ратѣрѣ.

Лѣтѣва дѣрманъ: 1. Лекѣтѣрѣ пе деосѣцѣи авторѣ кѣ аналѣсѣ лѣцѣкѣ. 2. Версѣи шѣ темѣ. 3. Исторѣа натѣрѣалъ: минералогѣа. 4. Дѣн исторѣа цѣнерѣалъ: Мѣтерѣле вѣртѣсѣе.

Стѣдѣи де арте шѣ гѣст: Де семенѣ дѣнарѣ. Мѣсѣкъ вокалъ шѣ инструмѣнталъ. Дѣкрѣ де мѣнъ. Дандѣ.

Се вор да фѣтелор поцѣи асѣпра екѣномѣи домѣсѣчѣе, адѣкѣ вѣкъдѣтѣрѣа шѣ алтеле.

Дѣкрѣа де мѣнъ ва аѣеа де скоп прѣнѣпѣал а дѣвѣдѣа пе фѣте конѣекѣцѣа дѣкрѣрѣлор пѣчѣсѣсарѣи дѣотрѣн тѣнацѣи.

Платѣа естре де 60 галѣвѣнѣ пе ан. Пе лѣнѣгѣ ачѣастѣ пѣрѣнѣцѣи вор пѣлѣгѣи 2 галѣвѣнѣ пе ан, пѣнтрѣ мѣсѣка инструмѣнталъ, шѣ 2 галѣвѣнѣ пѣнтрѣ хѣртѣе шѣ алте трѣвѣнчѣоасѣ ла скѣрѣе.

Сѣвскѣрѣшѣи: II Поѣнарѣ. С. Воziанъ.

(Маѣ пѣгѣтѣм вѣдѣ дѣн програмѣа ачѣастѣа, кѣтъ вѣлтѣрѣ се прѣгѣнде шѣ дѣла зѣн пансѣон пѣнтрѣ партеа фѣменѣнъ.)

СЪВЕНІРЕ ДЕСПРЕ КЪЛЪТОРИЕ.

Дитр'о димінеаць, зі 'де прітварь,
Еъ змвлат п'о вале дн стрейнъ царь.

Дитр'зи пор де аър соареле аїеа,
Шале понці лакрїмі дене флорї стерцеа.

Нъ стерцеа ел днсь лакрїміле меле,
Анії меї атзичї 'мі ераъ поверї греле.

Спре дескваражаре еъ днаїнтам
Шї скървїт де тоате дн моршїт кътам.

Де одагъ днсь окїї меї възвръ,
Готїчі монзменте сѣс не о тьгъръ.

Мъ ѣркаїѣ не коастъ. Ла поартъ стьтзїѣ,
Шї о тьнъстїре дн кърте въззїѣ,

Домнеа дитр'ачесте монзменте сфїнте
О тьчере аджккъ ка чеа де мормїнте.

Спре ачесте локзрї ам днаїнтам,
Шї дитр'о капель апої ам їнтрам.

Аззїѣ д'одатъ орга плънгътоаре
Дитронд армонїї дзлчї шї рзгътоаре.

Ла ачесте кьпгърї сѣфлетз'мі сьлтъ
Ш'о роъ де лакрїмі не сївз'мі къръ.

Пентрз къ зп сѣфлет сдровїт де 'нтрїстаре
Се дештеапгъ джкъ д'о дзлче кьпгаре.

О фетее жзпъ, къ пър азрос
Лънгъ о Мадонъ рзга кьлзрос.

Пале сале феце албе, гьлвїоаре
Къра дн тьчере рзоъ, лъкрїміоаре.

Еа ера зп дїцер тьгър, дзлче, вьнд,
Шї їнтра дн лъте лакрїме вьрснд.

Пасзрїле меле пз лѣ аззї джкъ,
Агжт рзгъчїзнеа дї ера аджккъ.

Че компътїміре мїе 'мі а 'нсѣфлат
Кьт дїа рзгъчне о ам тьрвзрат.

Шї к'о ворь вьндъ кьзтнд ла сїне,
„Пентрз че вершї лакрїмі шї адїчї сѣспїне?”

„Кьшпд вїенїї тале 'ї семънат къ флорї;
„Пентрз тїне вїаца аре сьрвъторї;

„Апеле тьрмър, пасереа кькваре,
„Шї аторъа дзлче дзлче сьрзтаре!“ —

„— Анії меї сжт тїнерї, дар с'аъ дитрїстат
„Ка ачеле роze каре с'аъ зскат!

„Нъ маї сжт дн лъте плъчерї пентрз мїне,
„Шї сьржс'мі дзлче с'а стїнс дн сѣспїне.

„Астфел възврїа поате ревенї;
„Днсь ал меї сѣфлет пз'ла ва 'отїнерї.

„Астфел не о флоаре че се вестеженте
„Поате кьдеа роа, дар п'о 'нвеселеште.

„Стеаоа вїенїї меле не порї а трекзт:
„Фамїліе, царъ, еъ тот ам пердзт!“ —

Маї дн тоатъ лътеа ам кьлъторїт,
Дар чел дїцер дзлче пз л'ам ре'нгланїт;

Днсь еа адесеа дн комнз'мі апаре
Къ ачеле ворье пліне де 'нтрїстаре:

„Стеаоа вїенїї меле не порї а трекзт:
„Фамїліе, царъ, еъ тот ам пердзт!“

КЪНТЕКЪ.

Дитр'ачеастъ дзтврьвїоаръ
Че дн чеаць с'а 'нвлїт,
Нъ кьноаштецї о кьсчїоаръ
Къ колоане де гранїт?

Аколо, мїстерїоасъ,
Не валконз'ї де порфїр,
Мъ аштеапгъ-а теа фрзтоасъ
Къ косїділе де фїр.

D. Вол.